

grundlovnsmæssigt eller ikke, kan efter de Foredrag, vi have hørt i Dag, vel ikke længere omtvistes, men selv om dette ikke var rigtig overensstemmende med Grundlovens Ord og Tankegang, kan der fornuftigvis ikke tvistes om, at det vil medføre, at de beholde deres Valgret, lad saa Grundloven mene, hvad den vil. Jeg er fuldstændig enig med det ærede Medlem fra Stubbeboing (N. S. Larsen) i det Punkt, at det er noget, som de vedkommende ikke sætte ringe. Det er ganske vist, at de, der ikke have Valgret, altsaa ere politisk umyndige, føle sig selv og betragtes ogsaa til Dels af andre som staaende i de meniges anden Klasse, og at gaa med et saadant Stempel paa sig er ikke rart. Jeg tror ikke, at de ville blive saa overordentlig ivrige for at benytte Valgretten, men det er et, noget andet er ikke at have den. I denne Forbindelse kan jeg ikke undlade at omtale den voldsomme Akt, som det ærede Medlem fra Rjøge (Hørup) rettede mod de kommunale Autoriteter. Det ærede Medlem fra Afsens (Berntsen) nedlagde i Gaar Protest mod en saadan Aftes Berettigelse, men desuagtet skal jeg ikke undlade for mit Vedkommende alvorlig at protestere derimod. Det ærede Medlem fra Rjøge gik ud fra, at dersom vi fik § 64 vedtagen i den af Flertallet foreslaaede Skikkelse, vilde det for de vedkommende, som kom til at nyde godt af Understøttelsen efter denne Paragraf, med Hensyn til deres Valgret kun siges, at de blive prisgivne i de kommunale Autoriteters Haand, idet disse ville, naar Valg stod for Døren, møde med Vogn og sige: Vær saa god at stige op, I have at stemme, som vi ønske. Ja, hvis de kommunale Autoriteter gennemgaaende ville bære sig saaledes ad, forekommer det mig, at den Tale, vi her adskillige Gange have ført om Valgtryk, er ført hen i Vejret, thi det Valgtryk, der mest har været Tale om, at en Mand har afstediget en Arbejder, fordi denne ikke havde samme politiske Overbevisning som han o. s. v., er nok meget forfæstelig, men efter min Mening ikke af nær saa graverende, ja, havde jeg nær sagt, nederdrægtig Art som det, her vilde komme frem, hvis kommunale Autoriteter vilde benytte deres Indflydelse paa Kommunens Anliggender, paa Anvendelsen af Kommunens Midler paa den Maade. Det er en saa stærk Anklage mod kommunale Autoriteter, som jeg ikke mindes nogensinde at have hørt tilnærmelsesvis Mæge til. Et andet væsentligt Fremskridt er det, at de vedkommende beholde deres personlige Frihed. Det er vistnok ogsaa et Gode, som de ville sætte megen Pris paa, og det undrer mig meget, at det ærede Medlem for Rjøge Amts 4de

Valgkreds (Hørup) kan mene, at det ikke er et Fremskridt af Betydning, thi det ærede Medlem var jo i Fjor en Tid berøvet sin personlige Frihed, og har altsaa haft Lejlighed til at gøre personlige Erfaringer i den Henseende; jeg er tilbøjelig til at tro, at han ikke syntes videre om at leve under saadanne Forhold, at leve som Fange (Afbrydelse). Forholdet er jo det, at det at sættes paa Fattiggaard, at komme paa Arbejds- og Fattiganstalter er at blive berøvet sin personlige Frihed, men det kan ikke ske med de Folk, som saa Hjælp efter § 64. (Berg: Jo, naar de anbringes i Asyl og Hospitaler). Nej, i Asyl og Hospitaler er man ikke saaledes berøvet sin personlige Frihed, og det bliver for øvrigt sikkert kun rent undtagelsesvis, at de Folk, saaledes som det ærede Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds afbryder mig med, komme i Asyl og Hospitaler. Tror det ærede Medlem, at der vil blive opført en Masse Asyl og Hospitaler rundt omkring? Nej, aldeles ikke. Jeg tror, at man vil understøtte de paagældende i deres Hjem, det vil være billigere for Kommunerne, og det ville de paagældende ogsaa sætte mest Pris paa, selv om deres Hjem er nok saa tarveligt, fremfor at komme paa nok saa smukt og velindrettede Asyl for ikke at tale om Fattiggaarde. Et tredje Fremskridt fra det bestaaende er, at mange af de vedkommende efter Forslaget ville faa bedre Forplejning, bedre Ophold end nu. Det er aldeles sikkert, at der er mangfoldige rundt omkring i Landet, som lige frem lide Nød, fordi de ikke ville henvende sig til det offentlige Fattigvæsen, de ville ikke have den Skam paa sig og ikke udsætte sig for de meget ubehagelige Følger deraf. De ville, naar Forslaget vedtages, ikke længere holde sig tilbage, men henvende sig om Hjælp, thi jeg er overbevist om, at deri har den ærede Minister fuldstændig Ret, at Hjælpen efter § 64 vil i den offentlige Bevidsthed blive sat i Klasse med den Hjælp, der nu ydes af den frie Fattigkasse, og den generer ingen sig ved at modtage. Et fjerde Gode, som Forslaget medfører, er som allerede bemærket, at det vil blive en yderligere Spore for den private Velgørenhed og for Udviklingen af den frie Fattigkasse, og et femte Gode er det, at det vil give mangfoldige af de Menneker, der have Udsigt til at ende paa Fattigvæsenet, naar deres Arbejdskraft er slidt op, større Nød paa Livet, bedre Haab og lysere Udsigter og det kan det ærede Medlem være overbevist om siger ikke saa lidt. Det ærede Medlem skulde blot høre, i hvilken stærkende Tone mange, der slide og